

Souhrn

Porucha pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) je nejčastější psychiatrickou poruchou dětského věku. Stížnosti na poruchy spánku jsou u dětí s ADHD tak časté, že se hledá příčina tohoto vzájemného vztahu. Vzhledem k tomu, že výsledky polysomnografických studií jsou značně různorodé, není jasné, zda existuje specifická spánková porucha spojená s ADHD anebo zda jsou poruchy spánku dalším komorbidním onemocněním u ADHD.

V prospektivním studii jsme hodnotili u pacientů s ADHD makrostrukturu a mikrostrukturu spánku, výskyt poruch spánku a denní spavost. Pacienti nebyli nikdy léčeni pro ADHD a neměli komorbidní psychiatrické poruchy. Ve srovnání s kontrolní skupinou jsme neprokázali žádné odchylky v makrostruktuře, mikrostruktuře spánku, ani ve výskytu poruch spánku. Nejistili jsme zvýšenou denní ospalost u dětí s ADHD, ale v této skupině bylo patrné signifikantní kolísání bdělosti mezi jednotlivými vyšetřeními, což může podporovat teorii o poruše řízení bdělosti u ADHD.

Na základě těchto výsledků se nedomníváme, že poruchy spánku tvoří nedílnou součást ADHD a že mají podstatnou úlohu v jeho patogenezi.

Vzhledem k tomu, že jsem vyloučili psychiatrické komorbidity, předpokládáme jejich možný podíl na insomnií, výskytu periodických pohybů končetinami ve spánku a na změnách makrostruktury spánku popisovaných některými studii. Zdůrazňujeme tak nutnost pečlivého vyloučení poruch nálady a chování, které se vyskytují až u 50% dětí s ADHD, neboť je pravděpodobné, že přispívají k poruchám spánku.

V retrospektivním hodnocení pacientů s ADHD odeslaných na polysomnografické vyšetření pro poruchu spánku byly nejčastějšími diagnózami periodické pohyby končetinami ve spánku, parasomnie, porucha dýchání ve spánku a zpožděná fáze spánku. Většina dětí (81%) měla zjištěnou poruchu spánku. Výrazný podíl měli pacienti s ADHD na vzácných spánkových poruchách (rytmické pohyby ve spánku a noční groaning).

Poruchy spánku se tak jeví jako významné komorbidní onemocnění, po které je potřeba u dětí s ADHD cíleně pátrat.